

MARIE ŘEHOŘKOVÁ

ZA PROFESOREM VLADIMÍREM JŮVOU REMEMBERING PROFESSOR VLADIMÍR JŮVA

22. února 2005 od nás navždy odešel prof. PhDr. Vladimír Jůva, DrSc. Přední představitel české pedagogiky 2. poloviny 20. století, muž velké víry v možnosti pozitivního rozvoje každé osobnosti. Vřadil se mezi takové následovníky J. Á. Komenského, jako byli ve 20. století Otakar Kádner, Václav Příhoda, Jan Uher a Otakar Chlup. Dva posledně jmenovaní, Uher a Chlup, působili stejně jako profesor Jůva na brněnské Filozofické fakultě.

Vladimír Jůva se narodil v Brně, 14. prosince 1925, v rodině zdravotní sestry a vysokoškolského učitele. Středoškolské vzdělání ukončil maturitou v předposledním válečném roce, 1944. Do konce války byl pracovně nasazen jako dělník na velkostatku v Rajhradě u Brna.

Po válce se otevřela mladé generaci v obnoveném československém státě možnost dalšího, vysokoškolského vzdělání. Vladimír Jůva započal studium na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně v oborech historie, filozofie, hudební věda a výchova. Toto studium po pěti letech zdárně ukončil jak ve směru učitelském, z historie a filozofie, tak i odborném, rigorózní zkouškou z psychologie a pedagogiky, u profesorů Chmelaře a Chlupa. Svě hudební nadání pak ještě prokázal státní zkouškou ze hry na housle (1951) a ze sólového zpěvu (1955) na brněnské konzervatoři.

Takto mnohostranně připraven vstoupil do učitelské praxe. Působil na středních školách v Želechovicích a v Kroměříži. Odtud pak po čtyřech letech přešel do Výzkumného ústavu pedagogického v Brně, kde pracoval jako vědecký asistent do 1. února 1957. Od tohoto data pak započal své působení na Filozofické fakultě MU v Brně, a to jako odborný asistent, od roku 1963 jako docent a posléze, od roku 1968, jako profesor pedagogiky.

Profesoru Jůvovi se od počátku jeho působení na vysoké škole dařilo propojovat výuku s vědou, o čemž svědčil i jeho vědecký růst. Již v roce 1962 získal nižší vědeckou hodnost, kandidáta pedagogických věd, v roce 1979 pak hodnost vyšší, doktora věd. Toto propojení výuky a vědy v podmínkách vysokoškolských mu neubralo sil působit i mimo vysokou školu. Léta se velmi zdařile podílel na činnosti řady osvětových a kulturních zařízení. A to nejen brněnských, ale

i s celostátním působením. Proto právem získal i celostátní vyznamenání jako vzorný pracovník kultury (1979).

Na univerzitě, v rámci Filozofické fakulty pak od roku 1963 jako vedoucí nově zřízené katedry pedagogiky programově budoval tento obor tak, aby byl nejen teoretickým, ale i praktickým přínosem všem budoucím učitelům, absolventům Filozofické a Přírodovědecké fakulty brněnské univerzity. Není nadnesené řík-neme-li, že pracovníci katedry pedagogiky pod jeho vedením v letech 1963 až 1989 cílevědomě usilovali o soustavné zkvalitňování výchovného působení jako působení komplexního a rozvíjícího osobnost celoživotně. Jejich zájmu se těšila i oblast pedagogiky dospělých a vysokoškolské pedagogiky. Významná pozornost byla také věnována pedagogice předškolního věku.

Mnoho zájmu věnoval profesor Jůva nejen dennímu studiu, ale i studiu dálkovému a postgraduálnímu. Pod jeho vedením dosáhlo mnoho aspirantů vědecké hodnosti kandidáta pedagogických věd a uplatnilo se na dalších vysokých školách. Trvale se zapsal do pracovního i osobního života celé generace pedagogů působících v současnosti v našem výchovně vzdělávacím systému. Jeho úspěšné působení potvrzuje i to, že současný Ústav pedagogických věd na Filozofické fakultě MU vedou a dále v jeho duchu rozvíjejí jeho žáci. Pedagogický optimismus profesora Jůvy má v nich dobré a snaživé pokračovatele.

Přímému osobnímu působení na mladší generaci odpovídá i bohatá činnost publikační profesora Jůvy. Svědčí o tom přes 300 publikací, z toho 12 knižních monografií a několik desítek vysokoškolských skript.

Profesor Jůva se stal svým pedagogickým optimismem, humanismem a kultivovaností pro mnohé z nás nejen vzorem, ale i rádcem a přítelem v tom nejlepším slova smyslu. Jeho život byl dovršen. Odešel, ale v myslích svých žáků, spolu-pracovníků a dalších přátel má trvalé místo i nadále.